

Commissie inzake Leerlingenrechten

Beslissing

**Nr. 2012/88
van 10 mei 2012**

Inzake <ouders> optredend als wettige vertegenwoordiger van <leerling>, wonende <adres>
Verzoekende partij,

Tegen <schoolbestuur>, schoolbestuur van <school>, <adres>
Verwerende partij.

Met een verzoekschrift van 23 april 2012 hebben <ouders> klacht ingediend tegen de
beslissing van <school>, <adres>, om <leerling> te weigeren.

1. Over de gegevens van de zaak

1.1. De verzoekende partij wil haar zoon <leerling>, geboren in 2010, voor het schooljaar 2012-2013 inschrijven in een Antwerpse school, waaronder als eerste keuze <school>, school van verwerende partij.

1.2. De Antwerpse kleuter- en lagere scholen doen voor de inschrijvingen voor het schooljaar 2012-2013 een beroep op een experimentele aanmeldingsprocedure die bij dubbele meerderheid werd goedgekeurd door het lokaal overlegplatform waarin de betrokken school participeert, zoals voorzien in artikel X.2 van het GOK-decreet. De aanmeldingsprocedure impliceert dat ouders zich, met het oog op een inschrijving in de school van keuze, moeten aanmelden in een centraal aanmeldingsregister, meer bepaald de website 'meldjeaan.antwerpen.be'.

Indien er reeds een broer of zus op de school is ingeschreven, kunnen ouders hun kind voor die school aanmelden tijdens de voorrangperiode voor broers en zussen die loopt van 11 januari tot 1 februari 2012. Alle andere ouders kunnen hun kind aanmelden tussen 15 februari en 14 maart 2012. Na het einde van de aanmeldingsperiode werd een rangordening opgemaakt op grond van de voorrangsregeling die wordt beschreven in artikel III.2 van het GOK-decreet en van de ordeningscriteria die door het LOP werden goedgekeurd, dit laatste ingeval er meer kinderen zijn aangemeld dan er vrije plaatsen zijn. De twee rangordecriteria zijn de afstand van de woonplaats van het kind tot de school, de afstand van de werkplaats van één van de ouders tot de school (dichtstbijzijnde werkplaats), indien de werkplaats van de ouder(s) werd opgegeven en de 'keuzevoorkeur', waardoor ouders die de school in hun top drie hebben geplaatst extra kans maken door toewijzingen die ad random gebeuren. De scholen bepalen zelf de verhouding tussen de criteria, m.a.w. hoeveel percent van de plaatsen op basis van welke criteria worden toegewezen.

1.3. Na het einde van iedere aanmeldingsperiode, i.e. na 14 februari respectievelijk na 29 maart, krijgen de aangemelde ouders een brief of een e-mail waarin staat of ze hun kind al dan niet kunnen gaan inschrijven in de gekozen scho(o)l(en). Met een 'toegangsticket' kunnen ouders een broer of zus gaan inschrijven tussen 1 maart en 23 mei; andere kinderen tussen 18 april en 23 mei. Weigeringsattesten voor scholen waar geen gunstige rangorde werd bekomen, worden automatisch toegezonden en impliceren dat het kind ook wordt genoteerd in het inschrijvingsregister van de school en aanspraak kan maken op later vrijgekomen plaatsen.

1.4. De ouders van <leerling> bezochten de afgelopen maanden persoonlijk tien scholen in en nabij hun buurt (Borgerhout, Antwerpen). Ze besteedden vele uren en veel energie aan het overleggen met elkaar en met andere ouders uit de buurt om een lijst met voorkeurscholen samen te stellen. Na veel wikken en wegen stelden ze een rangorde van tien scholen op in de hun omringende straten of iets verderop, in de volgorde zoals ze naar hun gevoel het best aansluiten bij hun manier van opvoeden. <Leerling> werd middels het centraal aanmeldingsregister aangemeld voor deze scholen, maar kreeg in geen enkele van deze scholen een plaats toegewezen. De ouders van <leerling> ontvingen een weigeringsdocument voor elke school.

1.5. Met een verzoekschrift van 23 april 2012 dient de verzoekende partij een klacht in bij de Commissie inzake Leerlingenrechten tegen de weigering tot inschrijving van haar zoon <leerling> in <school>.

2. Over de ontvankelijkheid van de klacht

Overwegende dat de klacht inzake de weigering tot inschrijving naar de vorm en binnen de termijn regelmatig is ingesteld.

3. Over het procedureverloop

3.1. Er werden geen leden van de Commissie inzake Leerlingenrechten gewraakt.

3.2. De verzoekende partij en de deskundige van het Lokaal Overlegplatform werden bij aangetekend schrijven van 08 mei 2012 uitgenodigd voor de zitting van 10 mei 2012 van de Commissie inzake Leerlingenrechten.

Tijdens de zitting van 10 mei 2012 verduidelijkt de verzoekende partij, die persoonlijk verschijnt, dat de klacht eveneens gericht is tegen de weigering tot inschrijving van <leerling> door <school>. De verwerende partij ontving geen uitnodiging voor die zitting, maar de klacht wordt samen met de klachten die zijn ingediend tegen de weigeringsbeslissingen van andere scholen behandeld.

3.3. De verzoekende partij geeft ter zitting toelichting bij de redenen van de klacht. De essentie van het probleem is volgens de ouders het structurele plaatsstekort in de scholen in Antwerpen, een probleem dat verholpen moet worden door de overheden vooraleer er in een aanmeldingsprocedure kan worden geïnvesteerd. De ouders stellen dat het aanmeldingssysteem volgens hetwelk dit jaar de schoolplaatsen voor de basisscholen in Antwerpen worden toegewezen onrechtvaardig is, omdat het gesteund is op - enerzijds - geluk - door toepassing van het criterium 'keuzevoorkeur'- en - anderzijds - het criterium 'afstand tot de school', dat te eng wordt geïnterpreteerd. De verzoekende partij woont in een buurt waar er een groot plaatsgebrek op scholen is. Zelfs op grond van het criterium afstand is <leerling> voor elk van de gekozen scholen in de buurt uit de boot gevallen.

Ouders hebben de mogelijkheid om naast een woonadres ook een verblijfsadres en een werkadres op te geven, maar als ouders hier valse verklaringen afleggen die door de school niet worden gecontroleerd, is het systeem niet rechtvaardig. Bovendien dreigt het scenario van te moeten kamperen voor de schoolpoort opnieuw voor een groep, door het aanmeldingssysteem geïsoleerde ouders, terwijl het beleid met die aanmeldingsprocedure net de onrechtvaardigheid van kamperen voor de schoolpoort heeft willen vermijden. Vervolgens argumenteert de verzoekende partij dat het huidige aanmeldingssysteem de vrijheid van schoolkeuze - meer bepaald van onderwijsnet en onderwijsmethode - beperkt. De ouders kiezen bewust niet voor een school van het vrij gesubsidieerd onderwijs en kiezen met volle overtuiging wel voor een methodeschool. Omwille van het reeds eerder toegelichte problematische criterium afstand werd de kans op een inschrijving van <leerling> in één van die scholen middels het huidige aanmeldingssysteem drastisch verkleind. Tot slot beklagen de ouders zich over de gebrekkige en incongruente informatie. De begeleidende brief bij de weigeringsdocumenten die per post werd toegestuurd door het LOP Basisonderwijs Antwerpen vermeldt dat de wachtlijsten geldig zijn tot en met 28 juni 2013, terwijl op de officiële weigeringsattesten zelf staat dat de volgorde op de wachtlijst vervalt op de tiende schooldag van september. De begeleidende brief vermeldt daarnaast ook dat <leerling> op de wachtlijst staat van elk van de tien scholen waarvoor hij werd geweigerd, terwijl de weigeringsattesten zelf vermelden dat daarvoor een handtekening in het inschrijvingsregister noodzakelijk is. Een aantal scholen gaf een tegengesteld antwoord op die vraag en bij het callcenter van de Studiewijzer wist men niet op deze vraag te antwoorden.

Een vertegenwoordiger van de Studiewijzer te Antwerpen en de LOP-deskundige zijn op de zitting aanwezig en geven er toelichting bij het verloop van de aanmeldingsprocedure.

De keuze voor het centraal aanmeldingsregister werd door de algemene vergadering van het LOP (en door de directies van de betrokken scholen) goedgekeurd op 22 september 2011 bij wijze van experimentele aanmeldingsprocedure, een mogelijkheid die in het GOK-decreet voorzien is. Daarbij werd als beste oplossing voor Antwerpen gekozen om te werken met de afstand van de woon- of werkplaats van de ouders tot de school en met de keuzevoorkeur voor de eerste drie gekozen scholen als toewijzingscriteria. Dit systeem werd uitgevoerd volgens de modaliteiten zoals ze op de Algemene Vergadering van het LOP werden beslist en de toewijzing van de plaatsen voor de gekozen scholen is correct verlopen. Binnen het LOP werd ook afgesproken dat de controle op de input van gegevens niet door het LOP gebeurt, maar dat elke school verantwoordelijk is voor de controle van de door ouders opgegeven informatie. Er wordt met de standaarddocumenten voor weigeringen gewerkt, waardoor de termijn voor het handhaven van de volgorde op de weigeringslijst niet kon worden aangepast, de brief vermeldt inderdaad wel een langere termijn waarbinnen de volgorde zal worden gerespecteerd.

4. Over de gegrondheid van de klacht inzake weigering tot inschrijving

4.1. Overwegende dat artikel III.8 van het decreet van 28 juni 2002 betreffende de gelijke onderwijskansen-I, hierna GOK-decreet genoemd, bepaalt dat een inrichtende macht de inschrijving in een school kan weigeren wanneer de materiële capaciteit overschreden wordt.

4.2. Overwegende dat artikel X.2 van het GOK-decreet bepaalt dat schoolbesturen en inrichtende machten voor de inschrijvingen een beroep kunnen doen op een experimentele aanmeldingsprocedure, indien die bij een dubbele meerderheid goedgekeurd is door het lokaal overlegplatform waarin de betrokken scholen participeren; dat betrokken school gebruik maakt van een dergelijke experimentele aanmeldingsprocedure.

Overwegende dat artikel X.2 van het GOK-decreet in §2, 2° bepaalt dat de enige mogelijke ordeningscriteria voor het basisonderwijs de volgende zijn: a) de chronologie van aanmelden, met uitsluiting van chronologie bij fysieke aanmelding en b) de afstand van de woon- of verblijfplaats van de leerling tot de school en afstand van het werkadres van één van beide ouders tot de school;

4.3. Overwegende dat, onverminderd de vaststelling dat de afgesproken aanmeldingsprocedure door de school regelmatig is toegepast, in voorliggend geval niet kan worden voorbijgegaan aan de argumenten van de verzoekende partij; dat, om redenen die de Commissie inzake Leerlingenrechten kan begrijpen, door het LOP Basisonderwijs Antwerpen afstand wordt gedaan van de chronologie van aanmelden en in het concrete geval gebruik wordt gemaakt van het criterium “toeval voor de eerste drie schoolkeuzes”; dat de door het LOP Basisonderwijs Antwerpen goedgekeurde aanmeldingsprocedure derhalve niet in overeenstemming is met de voorwaarden die in artikel X.2 van het GOK-decreet aan de experimentele aanmeldingsprocedures worden gesteld.

Overwegende dat in de gegeven omstandigheden de Commissie inzake Leerlingenrechten bijgevolg van oordeel is dat de inschrijving van <leerling> door <school>, zijnde de school van eerste keuze, ten onrechte is geweigerd.

4.4. Overwegende dat in de onderhavige zaak er zich geen feiten of handelingen hebben voorgedaan die de Commissie inzake Leerlingenrechten ertoe noopt aan de Vlaamse minister van Onderwijs en Vorming een terugvordering of inhouding van werkingstoelagen te adviseren.

Overwegende dat het niet uitvoeren van deze uitspraak in deze zaak aanleiding kan geven tot een advies aan de Vlaamse minister van Onderwijs en Vorming tot een terugvordering of inhouding van de werkingstoelagen.

BESLISSING

Gelet op het decreet van 28 juni 2002 betreffende gelijke onderwijskansen – I, zoals gewijzigd, inzonderheid artikelen III.7. tot en met III.13., V.1. tot en met V.6 en X.2.

Gelet op het besluit van de Vlaamse regering van 27 september 2002 betreffende de Commissie inzake Leerlingenrechten

Gelet op het ministerieel besluit van 4 maart 2003 houdende de aanstelling van de voorzitter en de leden van de Commissie inzake Leerlingenrechten zoals gewijzigd

Gelet op het huishoudelijk reglement van de Commissie inzake Leerlingenrechten van 5 maart 2003

Na beraadslaging

Met eenparigheid van stemmen,

Enig artikel.

De klacht van 23 april 2012 inzake weigering van <leerling> door <school>, <adres> is ontvankelijk en gegrond.

Aldus uitgesproken te Brussel op 10 mei 2012.

De Commissie Leerlingenrechten was samengesteld uit:

De heer Ludo Veny, voorzitter,

De heren Jean Dujardin en Bengt Verbeeck, effectieve leden, de heren Marco Van Haegenborgh en Wouter Vandenhole, plaatsvervangende leden,

De secretarissen mevrouw Daphne Rombauts en de heer Peter Bex.

Opgemaakt in twee originele exemplaren, waarvan één exemplaar voor elke partij

De secretaris

De voorzitter

D. ROMBAUTS

P. BEX

L. VENY